

HPI 10 — *SPOLEČNÁ ZEMĚDĚLSKÁ POLITIKA EU (ČR) – II. PILÍŘ*

Doc. Ing. Michal Malý, Ph.D.

II. PILÍŘ DOTAČNÍHO SYSTÉMU SZP

II. Pilíř zemědělské politiky je označován jako **Politika rozvoje venkova EU**.

Hlavním cílem je podporovat venkovské oblasti Evropské unie a čelit širokému spektru výzev 21. století týkajících se hospodářství, životního prostředí a společnosti.

Příprava, specifikace a realizace nástrojů II. Pilíře provází mnohem větší flexibilita (v porovnání s prvním pilířem) neboť umožňuje regionálním, vnitrostátním a místním orgánům vypracovat **vlastní sedmileté Programy rozvoje venkova**, které budou pouze vycházet ze „souboru evropských opatření“.

Na rozdíl od prvního pilíře, který je v plném rozsahu financován z rozpočtu EU, programy druhého pilíře jsou financovány jak z prostředků EU (konkrétně EAFRD), tak z prostředků regionálních nebo vnitrostátních.

Program rozvoje venkova může do českého zemědělství „napumpovat“ v programovém období 2014-20 téměř 3,1 miliard EUR (více než 84 miliard korun).

Z toho je 2,3 miliardy EUR (63 miliard korun) z unijních zdrojů a 768 milionů EUR (21 miliard korun) z českého rozpočtu.

FORMOVÁNÍ II. PILÍŘE

Evropská komise stanovila tři obecné cíle pro politiku rozvoje venkova:

1. posílení konkurenceschopnosti v zemědělství;
2. zajištění udržitelného hospodaření s přírodními zdroji a opatření v oblasti klimatu;
3. dosažení vyváženého územního rozvoje venkovských hospodářství a komunit, včetně vytváření a udržení pracovních míst.

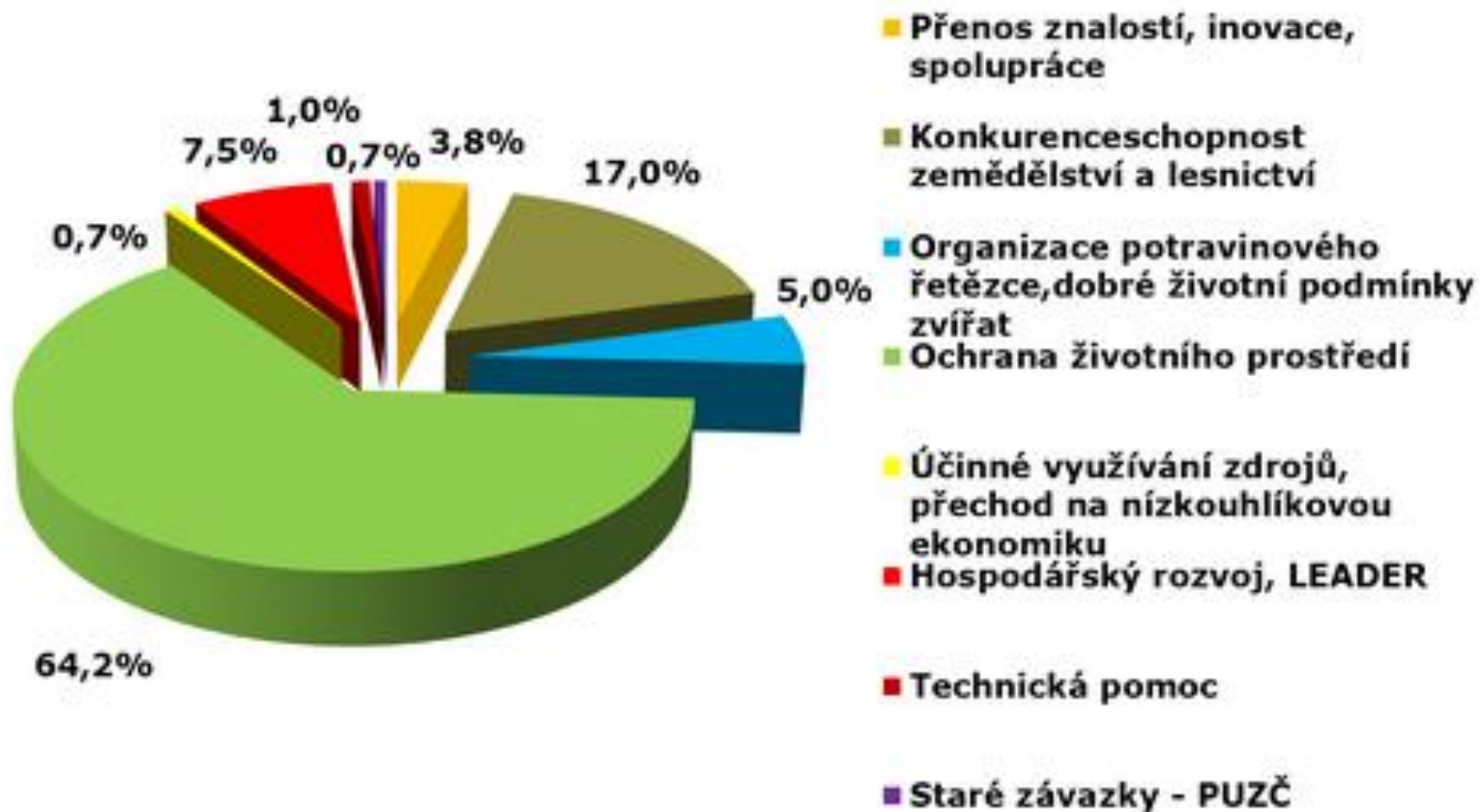
Tyto cíle musí naplňovat každý členský stát prostřednictvím svého **Programu rozvoje venkova (PRV)**, avšak jakou cestu k tomu zvolí i již může specifikovat sám.

Každopádně výše uvedené cíle se pak nutně promítají do následujících priorit, které musí rovněž být respektovány v národním PRV.

PRIORITY PRV NA ÚROVNI EU

1. Podpora předávání znalostí a inovací v zemědělství, lesnictví a ve venkovských oblastech
2. Zvýšení životaschopnosti zemědělských podniků a konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti ve všech regionech a podpora inovativních zemědělských technologií a udržitelného obhospodařování lesů
3. Podpora organizace potravinového řetězce, včetně zpracovávání zemědělských produktů a jejich uvádění na trh, dobrých životních podmínek zvířat a řízení rizik v zemědělství
4. Obnova, zachování a zlepšení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím
5. Podpora účinného využívání zdrojů a podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku v odvětvích zemědělství, potravinářství a lesnictví, která je odolná vůči klimatu
6. Podpora sociálního začleňování, snižování chudoby a hospodářského rozvoje ve venkovských oblastech

ROZLOŽENÍ PROSTŘEDKŮ PODLE PRIORIT

PRV ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA

Hlavním cílem programu je obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství prostřednictvím zejména agroenvironmentálních opatření, dále investice pro konkurenceschopnost a inovace zemědělských podniků, podpora vstupu mladých lidí do zemědělství nebo krajinná infrastruktura.

Program rovněž podporuje diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem vytvářet nová pracovní místa a zvýšit hospodářský rozvoj.

Podporován je komunitně vedený místní rozvoj, resp. metoda LEADER, která přispívá k lepšímu zacílení podpory na místní potřeby daného venkovského území a rozvoji spolupráce aktérů na místní úrovni.

Horizontální prioritou je předávání znalostí a inovací formou vzdělávacích aktivit a poradenstvím a spolupráce v oblasti zemědělství a lesnictví.

SLOŽENÍ PRV

Program rozvoje venkova je skládá z tzv. Opatření, která lze v základu dělit na dvě kategorie:

1. Povinná opatření – opatření povinně prováděná nařízením vlády
2. Projektová opatření – obecně dobrovolná opatření, kterých se příjemce může účastnit prostřednictvím zpracování projektu a podáním žádosti

STRUKTURA OPATŘENÍ PRV

PROJEKTOVÁ OPATŘENÍ:

M01 Předávání znalostí a informační akce

M02 Poradenské, řídicí a pomocné služby pro zemědělství

M04 Investice do hmotného majetku

M06 Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti

M08 Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování
životaschopnosti lesů

M16 Spolupráce

M19 Podpora místního rozvoje na základě iniciativy LEADER

M01 PŘEDÁVÁNÍ ZNALOSTÍ A INFORMAČNÍ AKCE

Cílem opatření je posílit znalostní základnu a podpořit předávání znalostí v zemědělství, potravinářství a lesnictví. K jeho naplňování povede podpora celoživotního vzdělávání a odborné přípravy v odvětví zemědělství, potravinářství a lesnictví.

Opatření Předávání znalostí a informační akce je rozděleno na dvě podopatření:

1.1.1 Vzdělávací akce

1.2.1 Informační akce

M04 – INVESTICE DO HMOTNÉHO MAJETKU

Opatření je zaměřeno na zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních zemědělských podniků. Účelem je přispět k dosažení konkurenceschopného zemědělství, potravinářství a lesnictví a také přispět k dosažení udržitelného hospodaření s přírodními zdroji.

Opatření má 4 podopatření:

4.1.1 Investice do zemědělských podniků

4.2.1 Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů

4.3.1 Pozemkové úpravy

4.3.2 Lesnická infrastruktura

M06 ROZVOJ ZEMĚDĚLSKÝCH PODNIKŮ A PODNIKATELSKÉ ČINNOSTI

Cílem opatření je napomoci generační obnově v zemědělství a současně usnadnit vstup dostatečně kvalifikovaných zemědělců do odvětví.

K naplňování opatření povede podpora realizace podnikatelského plánu k zahájení činnosti mladých zemědělců, v rámci které získají mladí zemědělci prostředky např. do zemědělských staveb, technologií, nemovitostí, speciálních mobilních strojů a na investice pro zpracování vlastních produktů.

Dalším cílem je usnadnit diverzifikaci do nezemědělských činností a stimulovat tak vytváření pracovních míst. Za tímto účelem budou podporovány stavební a technologické investice v zemědělských podnicích vedoucí k rozdělení aktivit do dalších oblastí, aby tak byl zajištěn nový zdroj příjmů z nezemědělských činností.

Typické možnosti diverzifikace představuje venkovská turistika, zpracování obnovitelných zdrojů energie, nepotravinářské využití zemědělské produkce, obnova řemeslné výroby apod.

Podopatření:

6.1.1 Zahájení činnosti mladých zemědělců

6.4.1 Investice do nezemědělských činností

6.4.2 Podpora agroturistiky

6.4.3 Investice na podporu energie z obnovitelných zdrojů

M08 – INVESTICE DO ROZVOJE LESNÍCH OBLASTÍ A ZLEPŠOVÁNÍ ŽIVOTASCHOPNOSTI LESŮ

Opatření je zaměřeno na ochranu životního prostředí a podporu účinného využívání zdrojů, podporu přizpůsobení se změně klimatu, přecházení rizikům a jejich řízení. Jeho účelem je přispět k dosažení udržitelného hospodaření s přírodními zdroji a zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků, odvětví zemědělství, rybářství a akvakultury.

Podopatření:

- 8.3.1 Zavádění preventivních opatření v lesích
- 8.4.1 Obnova lesních porostů po kalamitách
- 8.4.2 Odstraňování škod způsobených povodněmi
- 8.5.1 Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin
- 8.5.2 Neproduktivní investice v lesích
- 8.5.3 Přeměna porostů náhradních dřevin
- 8.6.1 Technika a technologie pro lesní hospodářství
- 8.6.2 Technické vybavení dřevozpracujících provozoven

M16 – SPOLUPRÁCE

Opatření se váže na tematický cíl posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací a zároveň na tematický cíl zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků v odvětví zemědělství a jeho účelem je přispět k dosažení konkurenceschopného zemědělství, potravinářství a lesnictví a přispět k dosažení udržitelného hospodaření s přírodními zdroji.

Podopatření:

16.1.1 Podpora operačních skupin a projektů EIP

16.2.1 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií v zemědělské prvovýrobě

16.2.2 Podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií při zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh

16.3.1 Sdílení zařízení a zdrojů

16.4.1 Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů

16.6.1 Horizontální a vertikální spolupráce při udržitelném zajišťování biomasy pro výrobu energie a v průmyslových procesech

M19 PODPORA MÍSTNÍHO ROZVOJE NA ZÁKLADĚ INICIATIVY LEADER (KOMUNITNĚ VEDENÝ MÍSTNÍ ROZVOJ)

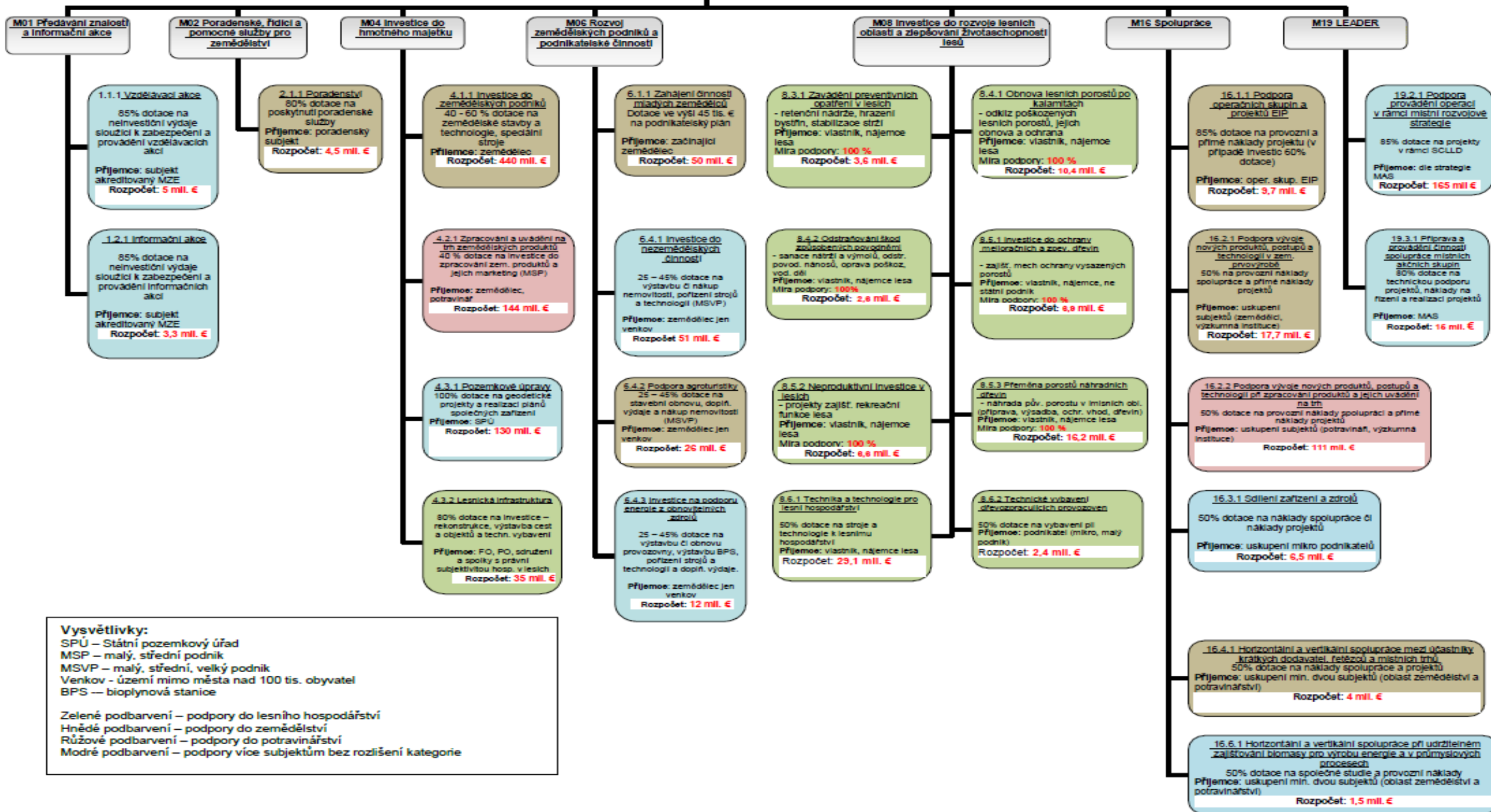
Metoda LEADER je iniciativou propojující aktivity rozvíjející venkovskou ekonomiku, jejíž hlavním cílem je intenzivní podpora rozvoje venkova prostřednictvím místních obyvatel. Implementace metody LEADER probíhá prostřednictvím místních akčních skupin (dále jen „MAS“). MAS je místní partnerství mezi soukromým a veřejným sektorem působící na vymezeném subregionálním území, pro něž navrhuje a provádí strategii.

Podopatření:

19.2.1 Podpora provádění operací v rámci komunitně vedeného místního rozvoje

19.3.1 Příprava a provádění činností spolupráce místní akční skupiny

Projektová opatření PRV

Vysvětlivky:

SPÚ – Státní pozemkový úřad
MSP – malý, střední podnik
MSVP – malý, střední, velký podnik
Venkov - území mimo města nad 100 tis. obyvatel
BPS – bioplynová stanice

Zelené podbarvení – podpory do lesního hospodářství
Hnědé podbarvení – podpory do zemědělství
Růžové podbarvení – podpory do potravinářství
Modré podbarvení – podpory více subjektům bez rozlišení kategorie

STRUKTURA OPATŘENÍ PRV

POVINNĚ (NAŘÍZENÍM VLÁDY) PROVÁDĚNÁ OPATŘENÍ:

M08 Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů

M10 Agroenvironmentálně-klimatické opatření (AEKO)

M11 Ekologické zemědělství (EZ)

M12 Platby v rámci sítě Natura 2000 a podle rámcové směrnice o vodě

M13 Platby pro oblasti s přírodními či jinými zvláštními omezeními (LFA)

M14 Dobré životní podmínky zvířat

M15 Lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů

+ M20 Technická pomoc

M08 INVESTICE DO ROZVOJE LESNÍCH OBLASTÍ A ZLEPŠOVÁNÍ ŽIVOTASCHOPNOSTI LESŮ

Opatření je zaměřeno na ochranu životního prostředí a podporu účinného využívání zdrojů, podporu přizpůsobení se změně klimatu, přecházení rizikům a jejich řízení. Jeho účelem je přispět k dosažení udržitelného hospodaření s přírodními zdroji a zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků, odvětví zemědělství, rybářství a akvakultury.

Podopatření:

8.1.1 Zalesňování a zakládání lesů

M10 AGROENVIRONMENTÁLNĚ-KLIMATICKÉ OPATŘENÍ (AEKO)

Cílem opatření je podpořit způsoby využití zemědělské půdy, které jsou v souladu s ochranou a zlepšením životního prostředí, krajiny a jejich vlastností. Opatření podporuje zachování obhospodařovaných území vysoké přírodní hodnoty, přírodních zdrojů, biologické rozmanitosti a údržbu krajiny.

Podopatření:

10.1.1 Integrovaná produkce ovoce

10.1.2 Integrovaná produkce révy vinné

10.1.3 Integrovaná produkce zeleniny

10.1.4 Ošetřování travních porostů

10.1.5 Zatravňování orné půdy

10.1.6 Biopásky

10.1.7 Ochrana čejky chocholaté

10.1.8 Zatravňování drah soustředěného odtoku

M11 EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ (EZ)

Cílem opatření je podporovat systémy hospodaření šetrné k životnímu prostředí – posílit prevenci degradace půdy, zachovat a obnovit cenná stanoviště na zemědělské půdě z hlediska druhové různorodosti a zvýšit ekologickou stabilitu a estetickou hodnotu krajiny.

Předmětem dotace je zemědělská půda obhospodařovaná v režimu přechodného období nebo ekologického zemědělství s druhem zemědělské kultury trvalý travní porost, standardní orná půda, travní porost na orné půdě, úhor na orné půdě, trvalá kultura ovocný sad, vinice a chmelnice a jiná trvalá kultura – krajinotvorný sad.

Nemá podopatření.

M12 PLATBY V RÁMCI SÍTĚ NATURA 2000 A PODLE RÁMCOVÉ SMĚRNICE O VODĚ

Cílem opatření je pomoci zemědělcům při řešení specifického znevýhodnění vyplývajícího z implementace evropských směrnic pro soustavu Natura 2000.

Podopatření:

12.1 Kompenzační platby pro zemědělské oblasti Natura 2000

M13 PLATBY PRO OBLASTI S PŘÍRODNÍMI ČI JINÝMI ZVLÁŠTNÍMI OMEZENÍMI (ANC – BÝVALÁ LFA)

Platby pro zemědělce v těchto oblastech by měly prostřednictvím vybízení k trvalému využívání zemědělské půdy přispívat k zachování venkovské krajiny a k zachování a podpoře trvale udržitelných systémů zemědělského hospodaření. Opatření kompenzuje dodatečné náklady a ušlé příjmy v souvislosti s omezením zemědělské produkce.

Zemědělské podniky zde hospodařící dosahují nižší produkce než zemědělci hospodařící v příznivých oblastech. Dlouhodobé snížení ekonomických výsledků zemědělských podniků v oblastech postižených přírodními omezeními by mohlo vést k postupné marginalizaci těchto území a mohlo by vyústit až v opouštění zemědělské půdy s dopadem na ekosystémy závislé na zemědělství v oblastech s přírodními omezeními.

Nemá podopatření.

M14 DOBRÉ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY ZVÍŘAT (DŽPZ)

Cílem opatření je zlepšení podmínek hospodářských zvířat - naplnění jejich přirozených potřeb, přispívá k zavádění inovativních postupů a technologií jejich chovu. Podpora v rámci tohoto opatření je cílena do sektoru dojeného skotu a do sektoru prasat.

Podopatření:

14.1.1 Zvětšení lehacího prostoru v chovu dojnic (krávy chované v systému s tržní produkcí mléka)

14.1.2 Zlepšení stájového prostředí v chovu dojnic

14.1.3 Zajištění přístupu do výběhu pro suchostojné krávy (dojnice, které jsou březí a nacházejí se v období maximálně 60 dní před ukončením březosti)

14.1.4 Zlepšení životních podmínek v chovu prasat

M15 LESNICKO-ENVIRONMENTÁLNÍ A KLIMATICKÉ SLUŽBY A OCHRANA LESŮ

Opatření umožní poskytování dotací podle článku 34 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013. Opatření lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů se skládá ze dvou podopatření.

Podopatření:

15.1.1 Zachování porostního typu hospodářského souboru

15.2.1 Ochrana a reprodukce genofondu lesních dřevin

M20 TECHNICKÁ POMOC

Technická pomoc je dle článku 59 nařízení (EU) č. 1303/2013 určena pro řádné zajištění implementace Programu rozvoje venkova a k zabezpečení činnosti Celostátní sítě pro venkov.

Budou se podporovat opatření v oblasti přípravy, řízení, monitorování, hodnocení, informování a komunikace, vytváření sítí, řešení stížností, kontroly a auditu a na podporu opatření ke snížení administrativní zátěže příjemců.

Nařízením vlády prováděná opatření PRV (2018)

M08 Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů
Příjemce: vlastník, nájemce; na státní půdě obec nebo soukromník. Pokud je vlast. veř. org., dotace jen na založení.

M10 AEKO
Příjemce: zemědělec, obec, NNO, OSS*
Rozpočet: 905 mil. €

M11 EZ
- hospod. šetrné k živ. prostředí
Příjemce: zemědělec, OSS*
Rozpočet: 341 mil. €

M12 Natura 2000
- zákaz hnojení
Příjemce: zemědělec, OSS*
Rozpočet: 4,16 mil. €
sazba: 86 €

M13 ANC/LFA
- udržení hospodař. v nepř. podmínkách
Příjemce: zemědělec, OSS*
Rozpočet: 786 mil. €

M14 DŽPZ
- zlepš. živ. podmínek zvířat
Příjemce: zemědělec
Rozpočet: 133 mil. €

M15 LESO-ENVI
- zach. příznivé druhové skladby, šetrný sběr repr. materiálu
Příjemce: vlastník, nájemce
Rozpočet: 7,8 mil. €

Zalesňování
Rozpočet: 10 mil. €

Integrovaná produkce
- hospodař. šetr. způsobem

Ošetřování travních porostů
- management

Zatrávňování orné půdy
- založ. a údržba TP

Biopásy
- založení a údržba biokoridorů

Ochrana čejky chocholaté
- omezení zem. činnosti: 667 €

Zatráv. dráh soustř. Odtoku**
560 €

travní porosty PO/EZ: 84 / 83 € ***

zel. a spec. byl. PO/EZ: 536 / 466 €

tráva na semeno PO/EZ: 265 / 180 €

ost. plodiny PO/EZ: 245 / 180 €

jahodník PO/EZ: 669 / 583 €

a na orné PO/EZ: 79 / 69 €

odplevelení doč. úhorem PO/EZ: 34 / 29 €

vinice PO/EZ: 900 / 845 €

chmelnice PO/EZ: 900 / 845 €

sady intenzivní PO/EZ: 825 / 779 €

sady ostatní PO/EZ: 419 / 417 €

krajinotvorné sady PO/EZ: 165 €

ANC H1: ŽV/RV 219 / 93 €

ANC H2: ŽV/RV 206 / 87 €

ANC H3: ŽV/RV 145 / 61 €

ANC H4: ŽV/RV 176 / 74 €

ANC H5: ŽV/RV 132 / 56 €

ANC O1: ŽV/RV 124 / 53 €

ANC O2: ŽV/RV 98 / 41 €

ANC O3: ŽV/RV 73/31 €

ANC S: ŽV/RV 67 / 28 €

LFA OA: 2018: 70 €
2019: 47 €
2020: 25 €

LFA OB: 2018: 56 €
2019: 38 €
2020: 25 €

Zvětš. lehacího prostoru - dojnice 13 €

Zlepš. stáj. prostř. - dojnice 67 €

Výběh pro suchostoj. krávy 63 €

Zlepš. živ. podm. pro prasničky 107 €

Zlepš. živ. podm. pro prasnice 59 €

Zvětš. plochy pro odstavená selata 89 €

Zach. porostních o typů: 183 €

Genofond lesních dřevin: 74 €

náklady na založení (dle druhu dřeviny) 2100 / 3035 €

péče o porost (dle druhu dřeviny) 298 / 669 €

ukončení zem. činnosti (dle druhu zem. kult.) 161 / 488 €

IP ovoce 404 €

IP zelenina 426 €

IP jahodníku 433 €

IP réva vinná zákl./nadst. 323 / 675 €

obecná péče: 96 €

MVL hnoj/nehnoj. 166 / 185 €**

HSL hnoj/nehnoj. 163 / 170 €**

podmáčené louky: 692 €

ochrana modrásků: 173 €**

ochrana chřástala: 198 €**

Stepi a vřesoviště 353 €

Druhově bohaté pastviny: 213 €**

zatráv. běž. směsí: 310 €**

zatráv. běž. směsí - VÚ: 337 €**

zatráv. druh. boh. směsí: 346 €**

zatráv. druh. boh. směsí - VÚ: 385 €**

zatráv. reg. směsí: 400 €**

zatráv. reg. směsí - VÚ: 428 €**

Krmné biopásy: 670 €

Nektarodárné biopásy: 591 €

* OSS: organizační složka státu

** v 1. zónách ZCHÚ nebo ZOD odečet ve výši 86 €

*** v 1. zónách ZCHÚ nebo ZOD odečet ve výši 32 €

SHRNUTÍ - SCHÉMA SYSTÉMU PODPOR SZP EU

EAFRD, EAGF, EFF, státní rozpočet						
I. Pilíř povinné + doplňkové platby		II. Pilíř Program rozvoje venkova		Národní podpory (state aid) - podpora myslivosti, včelařství, atd.	Tržní opatření SOT	OP rybářství
SAPS	PVP	Projektová opatření M01, M02,M04, M06, M08, M16, M19	Povinná opatření M08, M10, M11, M12, M13, M14, M15			
Greening	VCS					
Mladý zemědělec						
Malý zemědělec						

**DĚKUJI ZA POZORNOST, PŘÍPADNÉ NÁMĚTY
NA ÚPRAVY SMĚŘUJTE PROSÍM NA:**

Doc. Ing. Michal Malý, Ph.D.
KE PEF ČZU